

Lubin, 19 sierpnia 2022 roku

ZPPM /90/ VIII / 2022

Dotyczy: znak sprawy DTK-4.0210.6.2021.WN.5 oraz DTK-4.0210.6.2022.DB.4

**Szanowny Pan
Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury
Ministerstwo Infrastruktury**

Szanowny Panie Ministrze

W załączeniu przesyłam uwagi Związku Pracodawców Polska Miedź do projektów: rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie świadectwa maszynisty (numer z wykazu 181) i rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie egzaminów na licencję maszynisty i świadectwo maszynisty (numer z wykazu 219).

Uprzejmie proszę o wzięcie pod uwagę zaprezentowanej argumentacji przy tworzeniu ostatecznego kształtu wskazanych powyżej projektów aktów prawnych, na dalszym etapie prac legislacyjnych lub w przypadku jego zmiany w przyszłości.

Wyrażając nadzieję na pozytywne podejście do naszych uwag, pozostaję z wyrazami szacunku.

Beata Staszków

Prezes Zarządu Związku Pracodawców Polska Miedź

ZPPM / 30. / VIII / 2022

Stanowisko Związku Pracodawców Polska Miedź – uwagi do projektów: rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie świadectwa maszynisty (numer z wykazu 181) i rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie egzaminów na licencję maszynisty i świadectwo maszynisty (numer z wykazu 219)

Związek Pracodawców Polska Miedź jest samorządną organizacją pracodawców, niezależną w swej działalności od organów władzy i administracji państwowej, samorządowej oraz innych organizacji. Nasza organizacja zrzesza blisko 120 pracodawców, zatrudniających blisko 38 000 pracowników. Założycielem Związku jest KGHM Polska Miedź S.A., a naszymi członkami są również podmioty prywatne, w szczególności z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, jak również firmy samorządowe niezwiązane kapitałowo z Grupą KGHM. Od ponad 25 lat Związek monitoruje i opiniuje projekty aktów prawnych istotnych dla gospodarki, chroniąc prawa i reprezentując interesy pracodawców i przedsiębiorców.

Uwagi ogólne

Związek Pracodawców Polska Miedź pozytywnie ocenia fakt przygotowania przez Ministra Infrastruktury projektów rozporządzeń w sprawie świadectwa maszynisty i rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie egzaminów na licencję maszynisty i świadectwo maszynisty.

Analiza wskazanych powyżej projektów oraz opinie otrzymane od naszych podmiotów członkowskich pozwoliły nam na przygotowanie załączonych poniżej uwag. Zwracamy się z prośbą o wzięcie pod uwagę zaprezentowanych w niniejszej opinii wniosków, uwag oraz przedłożonej argumentacji przy tworzeniu ostatecznego kształtu projektu aktów prawnych. Jesteśmy otwarci na dyskusję merytoryczną dotyczącą modyfikacji projektowanych zapisów na dalszym etapie prac legislacyjnych.

Uwagi szczegółowe do projektu rozporządzenia w sprawie egzaminów na licencję maszynisty i świadectwo maszynisty:

I. Egzamin na licencji i świadectwo:

1/ § 10 i § 25 - dotyczą ponownych egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty. Obecnie obowiązujące przepisy mówią, że w przypadku, kiedy kandydat na maszynistę trzykrotnie nie zdał egzaminu, ponownie przechodzi szkolenie w pełnym wymiarze godzin (§ 16 ust. 5 rozporządzenia w sprawie licencji, D.U. z 2019, poz. 2373 oraz § 4, ust. 11 rozporządzenia o świadectwie, Dz. U. z 2014, poz. 212, ze zmianami).

W uzasadnieniu do projektów rozporządzenia brak jest wyjaśnienia, dlaczego te przepisy zostają zmienione. Pozostaje domniemanie, że w takim razie kandydat może zdawać egzaminy w nieskończoność.

II. Egzamin na świadectwo:

1/ Nastąpiła zmiana w ilości punktów potrzebnych do zaliczenia testu: obecnie kandydat musi zdobyć 75 punktów z całego testu, natomiast w projekcie ustalono, że do zaliczenia testu potrzebne jest 75 punktów z całego testu i co najmniej połowa z poszczególnych bloków (ale nie jest doprecyzowane czy z bloków określonych w § 3, ust 1, pkt 1) i 2), czyli ogólnie dotyczących pojazdów kolejowych i infrastruktury kolejowej, czy co najmniej połowa z każdego zakresu osobno, określonego w ppkt a), b), c) (...)

2/ Po każdej części egzaminu na świadectwo będzie sporządzany protokół: po teście protokół w terminie 3 dni roboczych, dopiero po zatwierdzeniu protokołu kandydat będzie dopuszczony do zadań na symulatorze, następnie będzie sporządzany kolejny protokół w ciągu 7 dni roboczych. Projekty tych zapisów sugerują, że kandydat nie przystąpi do egzaminu teoretycznego w jednym dniu, tylko będzie musiał ponownie jechać na egzamin (symulator), co zwiększy koszty pracodawców.

Uwagi szczegółowe do projektu rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty:

1/ Rozdział 2, § 4 - Program szkolenia kandydatów na maszynistów określony został w załączniku nr 3. W tabeli z ilością godzin i części szkolenia (pkt 5) zmniejszono wszystkie godziny dotyczące pracy przy czynnościach maszynisty do 80 godzin, ale jednocześnie godziny, o które zmniejszono tę część zostały dodane do III części szkolenia - czyli jazd pod nadzorem. W ostatnich latach niejednokrotnie przewoźnicy kolejowi podnosili temat, że szkolenie kandydatów na maszynistów jest zbyt długie wobec czego bardzo ciężko jest uzupełnić luki pokoleniowe i narastający brak maszynistów na rynku pracy. Uważamy, że zasadnym jest skrócenie godzin w części I szkolenia w module „Praca przy czynnościach maszynisty”, jednak w części III czyli jazd pod nadzorem okres szkolenia powinien pozostać bez zmian.

Druga kwestia to czas trwania szkolenia w przypadku rozszerzania świadectwa maszynisty o dodatkową kategorię lub zmian kategorii świadectwa. Omawiany pkt 5 i tabela określają czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów i zdobywaniu przez nich uprawnień na poszczególne kategorie. Nie definiują natomiast szkoleń maszynistów, którzy już posiadają uprawnienia, a chcą zmienić lub uzyskać dodatkową kategorię. Według obecnego stanu prawnego maszynista który chce zmienić kategorię świadectwa lub rozszerzyć o kolejną, musi przechodzić cały cykl szkolenia przewidziany dla danej kategorii. Uważamy, że w takich przypadkach maszynista powinien tylko uzupełnić wiedzę o dodatkową kategorię, bez konieczności przechodzenia całego cyklu szkolenia.

2/ § 5, ust. 2. - pouczenia okresowe i doraźne zastąpiono „szkoleniami okresowymi”, nadal pozostawiono wymiar szkoleń okresowych w ilości 24 godzin i 3 sesji w roku kalendarzowym. Z punktu widzenia Przewoźnika, który zatrudnia również pracowników na innych stanowiskach kolejowych, dla których szkolenia okresowe organizowane są dwa razy w roku, zasadne jest przyjęcie że 2 sesje szkoleń okresowych dla maszynistów pozwoliłyby na optymalizację szkoleń okresowych i właściwe opracowywanie planów szkoleń okresowych dla wszystkich grup pracowników kolejowych.

3/ § 8 ust. 4., pkt 2) - instruktor po sesji szkolenia na symulatorze sporządzi raport z sesji

uwzględniający m.in. rekomendacje dotyczące obszarów doskonalenia zawodowego maszynisty. Brakuje zapisu komu taki raport ośrodek ma przekazać, niejednokrotnie ośrodki przeprowadzające szkolenia na symulatorze przekazują pracodawcom wyłącznie zaświadczenia o odbyciu szkoleń przez maszynistów, a o dodatkowe informacje z przebiegu szkolenia trzeba się odrębnie ubiegać. Ośrodki powinny zostać zobowiązane do przekazania pracodawcy takiego raportu z sesji szkoleń na symulatorze.

4/ § 11, ust. 2 i ust. 3 - ust. 2 stanowi, że wszystkie sprawdziany polegają na wykonaniu jazdy pociągowej lub manewrowej(...), a ust. 3 stanowi, że można je zrealizować przy użyciu symulatora pojazdu. Wobec powyższego pojawia się pytanie, czy wobec tego wszystkie sprawdziany można zrealizować przy użyciu symulatora, np. te na rozszerzenie świadectwa, czy w przypadku zawieszenia świadectwa również?

5/ § 13, ust. 1 – ujęto, to co zawiera rozdział 4 obecnego rozporządzenia. Są to dane dotyczące infrastruktury kolejowej. Z proponowanego zapisu w § 13, ust. 1 wynika, że świadectwo maszynisty zawiera tylko te dane.

Ponadto nadmieniamy, że nadal w projektach opiniowanych rozporządzeń brak jest uregulowań dotyczących innych uczestników procesu szkolenia kandydatów na maszynistów, takich jak maszynista opiekun czy maszynista instruktor (nie będących instruktorami wpisanymi do rejestru ośrodków w Urzędzie Transportu Kolejowego) . Zatrudniony w zakładzie maszynista instruktor lub maszynista z doświadczeniem pełniący funkcję opiekuna dla kandydatów nie jest usankcjonowany w przepisach dotyczących szkoleń kandydatów. Brak jest uregulowań dotyczących wymagań w zakresie kompetencji maszynistów instruktorów i uregulowań dotyczących utrzymywania przez nich uprawnień, a także kryteriów określających wymagania związane z powoływaniem osób do pełnienia funkcji opiekuna/instruktora. W ramach własnych struktur, w oparciu o alternatywne kryteria oraz nabyte doświadczenie, firmy sankcjonują w przepisach wewnętrznych stanowisko maszynisty instruktora oraz jego zadania. Jednak uregulowania na szczeblu krajowym niewątpliwie pomogłyby ujednoczyć kwestie dotyczące np. równoważenia pracy maszynistów instruktorów na rzecz szkolenia przyszłych kadr i jednocześnie pracy w charakterze maszynisty w celu utrzymania własnych uprawnień oraz realizacji zadań przewozowych przedsiębiorstw.

Istotnym jest również, że pracownicy posiadający uprawnienia prowadzącego pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznicy kolejowej i aktualne Prawo kierowania pojazdem kolejowym powinni mieć możliwość zdobycia uprawnień maszynisty w skróconym trybie szkolenia. Pracownik taki posiada już doświadczenie w prowadzeniu pojazdów kolejowych, a szybsza ścieżka uzyskania uprawnień maszynisty ułatwiłaby pracownikom podjęcie decyzji o rozwoju osobistym i podniesieniu kwalifikacji, natomiast pracodawcom dałaby możliwość szybszego uzupełniania kadry maszynistów.

Beata Staszaków

Prezes Zarządu

Związku Pracodawców

Polska Miedź